

Sygn. VPa 186/13

VPz 106/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska (spr.)

SSR del. Beata Grabiszewska

Protokolant: stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa S. P. (1)

przeciwko Miejskiemu Zakładowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o odprawę

na skutek apelacji powoda S. P. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 września 2013r. sygn. IV P 362/12

i zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 września 2013r.

I z apelacji powoda:

1. ***oddala apelację ;***
2. ***zasądza od powoda S. P. (1) na rzecz pozwanego Miejskiego Zakładu (...) Spółki z o.o. w P. kwotę 900,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancje odwoławczą;***

II z zażalenia pozwanego:

1. ***zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że zasądza od powoda S. P. (1) na rzecz pozwanego Miejskiego Zakładu (...) Spółki z o.o. w P. kwotę 1.817,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;***
2. ***zasądza od powoda S. P. (1) na rzecz pozwanego Miejskiego Zakładu (...) Spółki z o.o. w P. kwotę 255,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.***

Sygn. akt V Pa 186/13

V Pz 106/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 grudnia 2012 roku powód S. P. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Miejskiego Zakładu (...) Spółki z o.o. w P. kwoty 21.000,00 PLN tytułem odprawy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika – likwidacji stanowiska pracy.

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 lutego 2012 roku, pozwana Spółka nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie w całości.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 5 września 2013 roku, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wydany w sprawie o sygn. akt IV P 362/12 oddalił powództwo oraz zwolnił powoda S. P. (1) od obowiązku zwrotu kosztów procesu

Sąd Rejonowy ustalił, że powód S. P. (1) został zatrudniony od dnia 6 sierpnia 1982 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. jako kierowca. Następnie powierzono powodowi obowiązki kierowcy – zaopatrzeniowca, inspektora ds. zaopatrzenia – kierowcy, kierownika sekcji zaopatrzenia w dziale sprzedaży i zaopatrzenia, ostatnio powód zajmował stanowisko kierownika wydziału logistyki

Obecnie pracodawca powoda działa pod nazwą Miejski Zakład (...) Spółka z o.o. w P..

Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 29 kwietnia 2011 roku wprowadzono nowy schemat organizacyjny Spółki, nie przewidujący w nowej strukturze Wydziału Logistyki.

Z dniem 1 maja 2012 roku zlikwidowano Wydział Logistyki i stanowisko Kierownika tegoż Wydziału.

Pismem z dnia 27 czerwca 2011 roku pracodawca wystąpił do organizacji związkowej reprezentującej powoda z informacją o zamiarze rozwiązania z powodem stosunku pracy za wypowiedzeniem z uwagi na likwidację stanowiska pracy Kierownika Wydziału Logistyki.

Pismem z dnia 29 grudnia 2011 roku pracodawca powiadomił organizację związkową reprezentującą powoda o zamiarze rozwiązania stosunku pracy powoda bez wypowiedzenia.

Pismem z dnia 29 grudnia 2011 roku pozwana Spółka rozwiązała stosunek pracy powoda bez wypowiedzenia. Jako okoliczności uzasadniające złożone oświadczenie woli wskazano:

- nieusprawiedliwione niestawiennictwo w pracy w dniu 27 grudnia 2011 roku;
- brak lojalności wobec pracodawcy i działania powoda wymierzone przeciwko osobie działającej w imieniu pracodawcy, poprzez złożenie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. dokumentu opatrzonego podrobionym podpisem, które to działanie pracownika naraziło osobę działającą w imieniu pracodawcy na szkodę w postaci naruszenia dóbr osobistych, utraty prawa do zasiłku chorobowego, utraty prawa do renty, oraz koniecznością wszczęcia procesów sądowych;
- popełnienie przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. stwierdzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 6 czerwca 2011 roku w sprawie II K 422/11, które to przestępstwo uniemożliwia dalsze zatrudnianie pracownika.

Sąd Rejonowy ustalił, iż prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 marca 2012 roku zasądzono na rzecz S. P. (1) kwotę w wysokości 20.671,35

złoty tytułem odszkodowania za niezgodne prawem rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia. Jednocześnie oddalono roszczenie powoda o przywrócenie do pracy na dotychczasowe stanowisko.

Sąd I instancji ustalił, iż między powodem S. P. (2), a Prezesem Zarządu pozwanej Spółki (...) istnieje spór o charakterze osobistym.

W niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej Spółki odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia w kwocie 21.000,00 zł. wskazując, iż przyczyną rozwiązania stosunku pracy była likwidacja jego stanowiska pracy.

W ocenie Sądu I instancji powyższe twierdzenie powód oparł na ustaleniach poczynionych zarówno przez Sąd Rejonowy jak i przez Sąd Okręgowy w sprawie sygn.akt VPa 115/12, iż brak jest możliwości przywrócenia do pracy z uwagi na likwidację stanowiska pracy.

Pozwana Spółka podnosiła natomiast, iż przyczyną rozwiązania stosunku pracy nie była likwidacja stanowiska pracy, a okoliczności wskazane w oświadczeniu pracodawcy.

Sąd Rejonowy podniósł, iż okoliczności wskazane w oświadczeniu pracodawcy były przedmiotem oceny Sądu w sprawie IV P17/12, który uznał okoliczności wskazane przez pracodawcę za nie uzasadniające rozwiązania stosunku pracy i próba wykazania ich zasadności, podejmowana przez pozwaną Spółkę, w niniejszej sprawie była bezcelowa wobec związania Sądu wyrokiem w sprawie IV P 17/12.

Dla Sądu Rejonowego istotnym było, że w toku postępowania dowodowego potwierdziła się okoliczność głębokiego konfliktu osobistego między Prezesem Zarządu pozwanej Spółki – (...), a powodem.

Z powołanego przez Sąd I instancji art. 10 ustawy z dnia z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników wynika, że pracownikowi przysługuje prawo do odprawy jeżeli przyczyny niedotyczące pracownika stanowią wyłączny powód uzasadniający wypowiedzenie stosunku pracy

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszej sprawie oprócz likwidacji stanowiska pracy w związku z wprowadzeniem nowej struktury organizacyjnej w Spółce na rozwiązanie stosunku pracy miał wpływ konflikt między S. Ł. (1), a powodem.

Konflikt ten był bądź współprzyczyną, bądź też czynnikiem sprawczym do podjęcia decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy z S. P. (1). Konflikt ten jest na tyle silny, i na tyle angażuje emocjonalnie strony, że S. Ł. (1) przeniósł go na stosunki pracownicze z powodem, co zdaniem Sądu Rejonowego wynika chociażby z treści oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy powoda, w którym wskazano m.in. na zdarzenia nie związane z stosunkiem pracy powoda, a związane z zachowaniami poza pracowniczymi powoda. Zaprezentowane w sprawie natężenie emocji przez strony wskazuje jednoznacznie na brak możliwości współpracy.

Odnosząc się do podnoszonej przez powoda okoliczności, iż zarówno Sąd Rejonowy jak i Sąd Okręgowy stwierdzili, iż brak jest możliwości przywrócenia do pracy powoda na dotychczasowe stanowisko z uwagi na jego likwidację. W ocenie Sądu Rejonowego w przedmiotowej sprawie istotnym jest, że kwestią odrębną jest badanie możliwości przywrócenia do pracy od badania, czy likwidacją stanowiska pracy była wyłączną przyczyną rozwiązania stosunku pracy.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie wynika jednoznacznie, iż nie była to wyłączna przyczyna rozwiązania stosunku pracy powoda, dlatego też, nie została zrealizowana przesłanka art. 10 ww. ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, co skutkuje niezasadnością roszczenia powoda, a tym samym jego oddaleniem.

Biorąc pod uwagę, iż współprzyczyną rozwiązania stosunku pracy był konflikt osobisty między powodem, a Prezesem Zarządu pozwanej Spółki, a więc relacja poza pracownicza, możliwym było zastosowanie normy art.

102 k.p.c. i zwolnienie powoda od obowiązku zwrotu pozwanej Spółce kosztów zastępstwa procesowego. Powyższe stanowisko Sądu Rejonowego wynika z konstatacji, iż niewłaściwym jest przenoszenie stosunków osobistych na relacje pracownicze.

Orzeczenie Sądu Rejonowego z dnia 5 września 2013 roku powód zaskarżył apelacją w punkcie 1 zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego tj.: - art. 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. 2003, nr 9t), poz. 844 ze zm.) przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności uznanie przez Sąd I instancji, że konflikt osobisty między powodem a S. Ł. (1) stanowił współprzyczynę rozwiązania stosunku pracy, co zaskutkowało niezasadnością roszczenia powoda;

- art. 8 KP, przejawiające się w uznaniu, że konflikt osobisty między powodem a S. Ł. (1) mający charakter prywatny, a nie zawodowy, następnie przeniesiony na grunt pracowniczy przez prezesa pozwanej spółki nie stanowi nadużycia prawa podmiotowego naruszającego zasady współżycia społecznego w stosunku do osoby powoda będącego długoletnim pracownikiem pozwanej spółki;

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 KPC przez dowolną, nieopierającą się na

wszechstronnym rozważeniu materiału dowodowego ocenę przez Sąd I instancji,

prowadzącą w rezultacie do błędnych ustaleń, że „konflikt między powodem a S.

Ł.” stanowił współprzyczynę rozwiązania z powodem stosunku pracy.

Wskazując na powyższe wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu ;
2. zasądzenie od pozwanej Spółki na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego,
3. ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji powód podniósł, że orzeczenie Sądu jest wadliwe, gdyż

o ile można, a nawet trzeba zgodzić się z argumentacją Sądu I instancji jeśli chodzi o to, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy była likwidacja stanowiska pracy w związku z wprowadzeniem nowej struktury organizacyjnej w Spółce, a nie okoliczności wskazane w oświadczeniu pracodawcy to nie sposób zgodzić się z Sądem I instancji w zakresie uznania, że konflikt osobisty między powodem a S. Ł. (1) był współprzyczyną decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy z powodem.

W ocenie skarżącego w przedmiotowej sprawie Sąd I instancji słusznie ustalił, że okoliczności wskazane w oświadczeniu pracodawcy (rozwiązanie umowy o pracę), na które próbowała powoływać się Spółka wskazując je jako na współprzyczynę rozwiązania umowy o pracę, było bezcelowe wobec związania Sądu wyrokiem w sprawie IV P17/12, gdzie zostało ustalone w sposób bezsporny, że jest brak jakichkolwiek podstaw do zwolnienia powoda z pracy, ale ponieważ zostało zlikwidowane jego stanowisko pracy Sąd odmówił mu przywrócenia do pracy. A contrario, gdyby stanowiska pracy powoda nie zlikwidowano, istniała możliwość przywrócenia go do pracy.

Sam konflikt, co ważne i co słusznie zdaniem skarżącego zauważył Sąd Rejonowy w sprawie IV P 17/12 między powodem, a S. Ł. (1) nie dotyczył sfery pracowniczej, a kwestii działania powoda i S. Ł. jako osób prywatnych. Tak więc w żaden sposób zadaniem skarżącego nie mogła to być samodzielna podstawa do zwolnienia powoda z pracy w jakiegokolwiek formie. Idąc dalej to likwidacja stanowiska pracy, a więc okoliczność dotycząca zakładu pracy była

przyczyną rozwiązania stosunku pracy z powodem, w tym znaczeniu, że w razie jej braku (stanowisko by zachowano) nie podjęto by decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy z innych przyczyn.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwany- reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika –radcę prawnego wniósł o :

1. odrzucenie apelacji z uwagi na braki formalne apelacji tj. brak własnoręcznego podpisu powoda,
2. oddalenie apelacji w całości,
3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Nadto pozwany w dniu 9 października 2013 roku wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb., zawarte w pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 5 września 2013 roku, sygn. akt IV P 362/12, w przedmiocie kosztów procesu zarzucając zaskarżonemu postanowieniu naruszenie:

- art. 102 kpc, poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w sprawie, na skutek czego Sąd nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego,

- art. 233 § 1 kpc, poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów na skutek pominięcia przyczyn wywołania konfliktu pomiędzy S. P. (1) a S. Ł. (1) oraz pominięcia, iż osobą odpowiedzialną za wywołanie tego konfliktu był S. P. (1), co wprost wynika z wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. wydanego dnia 31 października 2012 r. w sprawie V Pa 115/12 z powództwa S. P. przeciwko (...) Sp. z o.o. o przywrócenie do pracy, co doprowadziło do niewłaściwego zastosowania przepisu art. 102 kpc,

- art. 98 § 1 i § 4 kpc, art. 99 kpc w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5, § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu zwanego dalej "rozporządzeniem", poprzez ich niezastosowanie w sprawie, na skutek czego Sąd nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 361 kpc, poprzez nienależyte uzasadnienie postanowienia o kosztach procesu, wnosząc o ustalenie na podstawie art. 395 § 2 kpc, iż zażalenie jest oczywiście uzasadnione , a nadto o orzeczenie przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. o kosztach procesu, poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 1.800 zł tj. minimalnych w sprawie o zasądzenie odprawy w wysokości 21.000 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł; nadto - w razie przekazania sprawy do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb., pozwany wniósł o :

1) zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kwoty 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za I instancję, w tym kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;

2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych poczynił dodatkowo następujące ustalenia faktyczne:

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 6 czerwca 2011 roku, w sprawie II K 422/11, uznał S. P. (1) za winnego tego, że w nieustalonym czasie od dnia 09.10.2010 roku w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci pisma adresowanego do ZUS w T., w którym niezgodnie z prawdą , jako nadawcę i autora pisma podał Z. Ł., w ten sposób, że na piśmie tym podrobił jej podpis, po czym pismo to w dniu 09.07.2010 roku, jako autentyczne

przesłał do ZUS czym wypełnił dyspozycję art. 270&1 k.k. i za to Sąd skazał go za to karę grzywny (dowód: k-90 akt II K 422/11, zeznania powoda k-33v., zeznania pozwanego k-34.). Informacja z Krajowego Rejestru Karnego została dołączona do akt osobowych powoda w dniu 13 września 2011 roku (dowód: akta osobowe powoda B-138).

Sąd Okręgowy oddalając apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 30.03.2012 roku, wydanego w sprawie sygn. akt VP 17/12 uznał, iż przywrócenie powoda do pracy w pozwanej Spółce jest niecelowe, nie tylko na likwidację zajmowanego przez niego stanowiska, ale również z uwagi na istniejący między powodem a pracodawcą głęboki, długotrwały, poważny, konflikt zawiniony przez S. P. (1) (dowód : uzasadnienie Sądu k-143 akt sprawy VPa 115/12).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

apelacja jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Przedstawione przez Sąd I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku ustalenia faktyczne są prawidłowe i znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym sprawy, a wysunięte na ich podstawie wnioski prawne są zgodne z obowiązującymi przepisami. Ustalenia te i rozważania w całości aprobuje Sąd Okręgowy, przyjmując je za własne, widząc przy tym potrzebę ich uzupełnienia.

Odnosząc się do zaś do zarzutów skarżącego stwierdzić należy, iż są one niezasadne. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż wbrew stanowisku apelującego, Sąd I instancji dokonał wszechstronnej oceny zebranych w sprawie dowodów, wyprowadzając z nich wnioski logicznie prawidłowe, zarówno przy ocenie każdego dowodu z osobna, jaki powiązując wszystkie wnioski w logiczną całość. Wszak pamiętać należy, iż ramy swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 KPC) wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.06.1999 roku, II UKN 685/98, OSNP 2000/17/655). Dla skuteczności więc zarzutu naruszenia art. 233 § 1 KPC nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (wyr. SA w Szczecinie z 19.6.2008 r., I ACa 180/08, OSA 2009 Nr 6, s. 55). Co więcej, skuteczne postawienie takiego zarzutu wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął sąd, wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu (wyr. SA w Poznaniu z 21.5.2008 r., I ACa 953/07, niepubl., wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28.06.2013 roku I ACa 221/13, LEX 1353604; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23.07.2013 roku I ACa 90/13, LEX 1356578). Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy uznać należy, iż skarżący w żaden sposób nie wykazał w jakim zakresie Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, stąd powyższemu zarzutowi należy nadać jedynie polemiczny charakter. Wbrew zarzutom skarżącego, Sąd meriti prawidłowo uznał, iż konflikt między powodem a prezesem pozwanej Spółki (...) stanowił współprzyczynę rozwiązania z powodem stosunku pracy. Wszak w świetle przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy oraz poczynionych dodatkowo przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, okolicznością bezsporną jest, iż Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 6 czerwca 2011 roku, w sprawie II K 422/11, uznał S. P. (1) za winnego tego, że w nieustalonym czasie od dnia 09.10.2010 roku w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci pisma adresowanego do ZUS w T., w którym niezgodnie z prawdą, jako nadawcę i autora pisma podał Z. Ł., w ten sposób, że na piśmie tym podrobił jej podpis, po czym pismo to w dniu 09.07.2010 roku, jako autentyczne przesłał do ZUS czym wypełnił dyspozycję art. 270&1 k.k. i skazał go za to na karę grzywny. Złożenie przez powoda donosu na S. Ł. (1) stanowiło niewątpliwie obiektywnie naganne zachowania pracownika, albowiem naruszyło dobra osobiste przedstawiciela jego pracodawcy. Zachowanie to stanowiło podstawę utraty zaufania do niego ze strony pracodawcy i wywołało konflikt, którego charakter jest niewątpliwie poważny, długotrwały, głęboki, a przede wszystkim zawiniony przez pracownika.

Podkreślić przy tym należy, iż każdy konflikt, niezależnie od źródła jego powstania, jest obiektywnie szkodliwy dla funkcjonowania zakładu pracy i wpływa destrukcyjnie na pracowników.

Okoliczności te uwzględnił Sąd Okręgowy, oddalając apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 30.03.2012 roku, wydanego w sprawie sygn. akt VP 17/12 uznając przy tym, iż przywrócenie powoda do pracy w pozwanej Spółce jest niecelowe, nie tylko na likwidację zajmowanego przez niego stanowiska, ale również z uwagi na istniejący między powodem a pracodawcą długotrwały i poważny, konflikt zawiniony przez S. P. (1). Powyższe stanowisko znajduje uzasadnienie w orzecznictwie Sadu Najwyższego, który w licznych orzeczeniach wskazywał na niecelowość przywrócenia pracownika do pracy w przypadku istnienia konfliktu poważnego, zawiniony przez pracownika konfliktu (zob. wyroki SN z: 28.7.1999 r., I PKN 110/99, OSNP Nr 21/2000, poz. 780; 19.11.1997 r., I PKN 374/97, OSNP Nr 17/1998, poz. 508; 25.7.2006 r., I PK 56/06, II PK 54/12 z dnia 2.10. 2012 roku G.Prawna (...)). Dlatego też, mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał za bezzasadny zarzut skarżącego naruszenie prawa materialnego tj.: - art. 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. 2003, nr 9t), poz. 844 ze zm.), przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności uznanie przez Sąd I instancji, że konflikt osobisty między powodem a S. Ł. (1) stanowił współprzyczynę rozwiązania stosunku pracy, co skutkowało niezasadnością roszczenia powoda.

Nie jest zasadny również zarzut naruszenia art. 8 k.p., przejawiający się w uznaniu, że konflikt osobisty między powodem a S. Ł. (1) mający charakter prywatny, a nie zawodowy, następnie przeniesiony na grunt pracowniczy przez prezesa pozwanej spółki nie stanowi nadużycia prawa podmiotowego naruszającego zasady współzycia społecznego w stosunku do osoby powoda będącego długoletnim pracownikiem pozwanej spółki.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, należy wskazać, że klauzula generalna - zawarta w art. 8 k.p. - zwana niekiedy "klauzulą nadużycia prawa", "współhistnieje" z całym systemem prawa cywilnego i - zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego - musi być brana pod uwagę przez sądy przy rozstrzygnięciu każdej sprawy. Na podstawie tego przepisu każde działanie albo zaniechanie może być uznane za nadużycie prawa, jeśli występuje jedna z dwóch przesłanek: obiektywna sprzeczność ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub obiektywna sprzeczność z zasadami współzycia społecznego. Z samej istoty rzeczy - ze względu na przedmiot, którym jest nadużycie prawa podmiotowego - zaskarżona norma ma charakter ogólny w znacząco wyższym stopniu od innych instytucji prawnych, czym otwiera pole dla wykładni sądowej. Treść klauzuli generalnej zawarta w art. 8 k.p. ujęta jest przy tym przedmiotowo, a nie podmiotowo. Nie kształtuje ona praw podmiotowych, nie zmienia i nie modyfikuje praw, jakie wynikają z innych przepisów prawa. Przepis ten upoważnia sąd do oceny, w jakim zakresie, w konkretnym stanie faktycznym, działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie jego prawa i nie korzysta z ochrony prawnej. Stosowanie art. 8 k.p. (podobnie jak art. 5 k.c.) pozostaje zatem w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności konkretnej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2003 r., I PK 558/02, OSNP 2004 nr 16, poz. 283). W oderwaniu od tych konkretnych okoliczności nie można formułować ogólnych dyrektyw co do stosowania tego przepisu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 28 listopada 1967 r., I PR 415/67, OSPiKA 1968 nr 10, poz. 210, z glosą Z. Ziemińskiego oraz uchwałę z 17 stycznia 1974 r., III PZP 34/73, OSNCP 1975 nr 1, poz. 4; PiP 1978 nr 7, s. 161, z glosami S. Sołtysińskiego i Z. Ziemińskiego). Ocena, czy w konkretnym przypadku ma zastosowanie norma art. 8 k.p., mieści się w granicach swobodnego uznania sędziowskiego.

Kryterium oceny jest w okolicznościach rozpoznawanej sprawy przede wszystkim pierwsza z klauzul generalnych przewidzianych w art. 8 k.p., tj. klauzula sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Sąd pierwszej instancji uznał bowiem, a Sąd Okręgowy prawidłowość takiego rozumowania potwierdza, że istniejący pomiędzy stronami konflikt stanowił współprzyczynę rozwiązania z powodem umowy o pracę i zdecydował o niecelowości przywrócenia go do pracy w pozwanej Spółce. W ocenie Sądu takie założenie nie skutkuje uznaniem, iż pracodawca nadużył swojego prawa i naruszył zasady współzycia społecznego. Wszak pamiętać należy, iż w stosunkach prawnych z zakresu prawa pracy szczególne znaczenie ma zobowiązanie stron stosunku pracy do respektowania zasady wzajemnego zaufania, która nakazuje wzajemną lojalność stron. Tymczasem postępowanie powoda wywołało negatywne skutki w sferze zawodowej, wytwarzając atmosferę napięcia, konfliktu i zagrożenia spokoju. Pracodawca powoda miał więc uzasadnione powody, aby uznać, że powód nie jest osobą lojalną i godną zaufania. Fakt, iż czyn karny powoda dotyczył

sferzy prywatnej S. Ł. (1) nie znosi jego wysoce naganego charakteru i nie wyklucza, w ocenie Sądu, uznania powoda za osobę, która nie przestrzega norm moralnych, obowiązujących wszak nie tylko w życiu prywatnym, ale również w sferze obowiązków zawodowych. Nie można więc uznać, iż pracodawca powoda naruszył powołane przez skarżącego zasady współżycia społecznego, tym bardziej, że pamiętać należy, iż z powołania się na zasady współżycia społecznego nie może korzystać ten, kto sam te zasady narusza w sposób świadomy i rażący, a powód swoim postępowaniem niewątpliwie te zasady naruszył (tak też por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1957 r., 2 CR 343/57, OSNPG 1958 nr 3, poz. 19; z dnia 11 września 1961 r., 1 CR 693/61, OSN 1963 nr 2, poz. 31, OSPiKA 1962 nr 11, poz. 290, z glosą A. Ohanowicza; z dnia 8 maja 1973 r., I PR 90/73, OSNCP 1973 nr 11, poz. 203; z dnia 29 stycznia 1975 r., III PRN 67/74, OSNCP 1975 nr 7-8, poz. 123; z dnia 6 marca 1998 r., I PKN 552/97, OSNAPiUS 1999 nr 4, poz. 124 oraz postanowienie z dnia 7 listopada 1962 r., II CR 884/62, LexPolonica nr 327917 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2011 r. I PK 239/10 LEX nr 896460). Wszak nie tylko na pracodawcy ciąży obowiązek przestrzegania zasad współżycia społecznego, na pracowniku również. Ustawodawca dał temu wyraz w art. 100 § 2 pkt 6 k.p. wskazując, że do obowiązków pracownika należy także przestrzeganie zasad współżycia społecznego w zakładzie pracy. Umiejętność ich zbudowania lub utrzymania pozostaje więc istotna dla pracodawcy, umożliwia przeciwieństwo prawidłowe funkcjonowanie zakładu, każde działanie zaś pracownika naruszające powyższy nakaz, należy uznać za naganne.

Dlatego też, mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z &12 pkt1,& 6 pkt 5 oraz &11 pkt 2, Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez Radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz.1349 z późn. zm.), Sąd orzekł jak punkcie 2 sentencji wyroku.

Odnosząc się do zażalenia pozwanego, Sąd Okręgowy uznaje je za zasadne.

Sąd Rejonowy oddalając bowiem roszczenie powoda w całości, jednocześnie nie obciążył go kosztami postępowania w sprawie, zaś uzasadnienie powyższego rozstrzygnięcia Sądu I instancji jest dla Sądu Okręgowego niezrozumiałe. Stosownie bowiem do treści art. 98 § 1 k.p.c, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powołany przepis ustanawia dwie zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, więc obciążenie strony przegrywającej kosztami postępowania oraz zasadę orzekania o zwrocie kosztów niezbędnych i celowych. Wyjątkiem od tej reguły jest orzeczenie o kosztach postępowania na podstawie art. 102 k.p.c, według którego w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sama treść tego przepisu przemawia za tezą, że jego wykładnia nie może być rozszerzająca (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 października 1976 r., IV PZ 61/76, nie publ. oraz z dnia 26 stycznia 2007 r., V CSK 292/06, nie publ.), a w konsekwencji zastosowanie art. 102 k.p.c. może mieć miejsce w sytuacjach wyjątkowych. W doktrynie oraz judykaturze do grona sytuacji uzasadniających zastosowanie art. 102 KPC można zaliczyć następujące stany faktyczne: w sprawie o rozwód sąd orzeka rozwiązanie małżeństwa, ale z winy powoda, w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, choćby zamiary stron były całkowicie zgodne (np. w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa), oddalenie roszczeń powoda na podstawie art. 5 KC, wyjątkowo ciężka sytuacja strony przegrywającej: finalne uwzględnienie powództwa strony winnej przedłużania się procesu. Jak widać są to sytuacje wyjątkowe i trudno je odnieść do realiów niniejszej sprawy. Oczywiście w postępowaniach z zakresu prawa pracy istnieje częstsza tendencja do odstępowania od obciążania pracownika kosztami postępowania. Wynika jednak ona z oceny możliwości interpretacyjnych pracownika i oczekiwań co do stopnia jego rozeznania w regulacjach prawa pracy, które w przypadku powoda jest wysokie, biorąc pod uwagę, iż był on zatrudniony na stanowisku kierownika wydziału, w dodatku miał możliwość konsultacji problemu prawnego z profesjonalnym pełnomocnikiem, który reprezentował go w postępowaniu. W takim przypadku istnieje mniejsze pole do odstąpienia od obciążenia strony kosztami postępowania, powinna ona bowiem zdawać sobie sprawę z potencjalnego ryzyka przegranej w

dużo większym - aniżeli pracownik o mniejszym stanie wiedzy i występujący bez pełnomocnika - stopniu. Nadto pamiętać należy, iż nieobciążanie strony kosztami postępowania skutkuje przerzuceniem ciężaru poniesienia kosztów na drugą stronę, która pomimo uzyskania korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia zostaje „ukarana” obowiązkiem poniesienia kosztów postępowania. Stąd, przed zastosowaniem powyższej instytucji, Sąd winien wnikliwie rozważyć, czy okoliczności danej sprawy dają asumpt do uznania, iż zachodzą w sprawie szczególne okoliczności w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w sprawie niniejszej nie ma powodu do zastosowania względem S. P. (1) kryteriów, uzasadniających odstąpienie od obciążenia go kosztami postępowania, tym bardziej, iż sam powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, o to nie wnosił. Nadto w żaden sposób strona powodowa, iż zachodzą jakiegokolwiek okoliczności uzasadniające zastosowanie wobec powoda dobrodziejstwo wynikające z art.102 k.p.c., w szczególności powodem tym nie może być sytuacja majątkowa powoda, albowiem mocą wyroku Sądu z dnia 30 marca 2012 roku, który uprawomocnił się w dniu 31.10.2012 roku, została zasądzona na jego rzecz od pozwanego kwota 20.671,35 złotych.

Dlatego też, mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z &6 pkt 5 oraz &11pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez Radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz.1349 z późn. zm.) zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że zasądził od powoda S. P. (1) na rzecz pozwanego Miejskiego Zakładu (...) Spółki z o.o. w P. kwotę 1.817,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz zasądził od powoda S. P. (1) na rzecz pozwanego Miejskiego Zakładu (...) Spółki z o.o. w P. kwotę 255,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z &6 pkt 3, &11pkt 2 oraz & 12pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez Radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz.1349 z późn. zm.), kierując się przy tym przepisem art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art.397&2 k.p.c.